

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: **Y. K.**, zastoupeného JUDr. Václavem Krondlem, advokátem se sídlem Karlovy Vary, Moskevská 20, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, Praha 7, Nad Štolou 3, vedené u Krajského soudu v Plzni pod sp. zn. 60 Az 66/2004 o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 1. 2003 č.j. OAM-47/VL-10-02-2003, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 15. 12. 2004 č. j. 60 Az 66/2004 – 86,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Plzni rozsudkem ze dne 15. 12. 2004 č. j. 60 Az 66/2004 – 86 zamítl žalobu podanou žalobcem (dále i „stěžovatel“) proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 1. 2003 č.j. OAM-47/VL-10-02-2003, kterým byla zamítnuta žádost žalobce o udělení azylu jako zjevně nedůvodná dle ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění platném v době rozhodování ve věci (dále jen „zákon o azylu“), a zároveň bylo rozhodnuto o neudělení azylu dle ustanovení § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu a nevztažení překážky vycestování ve smyslu § 91 téhož zákona.

Krajský soud v odůvodnění rozsudku shrnul skutková a právní zjištění ve věci a zejména uvedl, že v posuzované věci opřel žalovaný své rozhodnutí o skutkový závěr, že motivem odchodu z vlasti a důvodem žádosti o udělení azylu jsou problémy s bývalým partnerem žalobcovy sestry a snaha o legalizaci pobytu na území České republiky, oba tyto důvody žalobce sám opakovaně sdělil. Žalobce v žádné fázi řízení netvrdil, že by byl v zemi původu pronásledován či by mu pronásledování hrozilo v souvislosti s tím, že uplatňoval politická práva nebo svobody, případně z diskriminačních důvodů vyjmenovaných v ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalovaný za daného stavu věci dle krajského soudu tedy nepochybil, když shledal žádost žalobce o udělení azylu jako zjevně nedůvodnou ve smyslu ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, skutkový stav, ze kterého vycházel, má oporu ve spise a není s ním v rozporu. Krajský soud neučinil zjištění o nezákonnosti rozhodnutí ani o nezákonném postupu žalovaného správního orgánu před vydáním rozhodnutí, proto žalobu jako nedůvodnou zamítl dle ustanovení § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“).

Proti citovanému rozsudku Krajského soudu v Plzni podal stěžovatel včas kasační stížnost, ve které uplatňuje důvody uvedené v ustanoveních § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Stěžovatel má zato, že v jeho případě nebyly splněny podmínky ustanovení § 16 zákona o azylu a naopak byly splněny podmínky ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť měl velké problémy s bývalým švagrem, který v minulosti použil ve vztahu k němu násilné jednání. Když se stěžovatel obrátil na státní orgány Ukrajiny, tyto mu nijak nepomohly, proto se rozhodl řešit svou situaci žádostí o azyl v České republice. Hlavním důvodem podání žádosti stěžovatele o udělení azylu je tedy skutečnost, že státní orgány ve vlasti zůstaly v jeho věci nečinné. Pokud si žalovaný správní orgán vyžádal stanovisko Ministerstva zahraničí České republiky, podle kterého je Ukrajina bezpečnou zemí ve smyslu zákona o azylu, pak podle názoru stěžovatele nejde o zprávu aktuální, která by vycházela ze současné situace na Ukrajině. Stěžovatel měl a má důvodný strach z pronásledování, i když mu není znám důvod tohoto pronásledování. Stěžovatel napadá rovněž postup, kdy nebylo objektivně zkoumáno, zda-li by nesplňoval podmínky pro udělení humanitárního azylu, zejména za situace, kdy se na území České republiky nacházejí členové jeho rodiny, a má za to, že v jeho případě je dána překážka vycestování dle § 91 zákona o azylu. Dále stěžovatel namítá, že rozhodnutí žalovaného správního orgánu nevycházelo ze spolehlivě zjištěného stavu věci, žalovaný si neopatřil potřebné podklady pro rozhodnutí, že nebylo možné učinit závěr o tom, že stěžovatel se svou situací neobrátil na státní orgány, když v rámci správního i soudního řízení uváděl, že se na ně obracel, že žalovaný neprovedl řádné hodnocení důkazů. Stěžovatel navrhuje napadený rozsudek krajského soudu zrušit a věc vrátit k dalšímu řízení, zároveň navrhuje přiznat kasační stížnosti odkladný účinek.

Žalovaný ve svém vyjádření popírá oprávněnost kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí, tak napadený rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu se zákonem, a odkazuje na správní spis ve věci, zejména na vlastní podání a výpovědi stěžovatele. Žalovaný trvá na svém názoru, že stěžovatel neuvedl skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Žalovaný navrhuje kasační stížnost zamítnout a nepřiznat jí odkladný účinek.

Z předloženého správního spisu vyplynulo, že stěžovatel podal dne 5. 1. 2003 žádost o udělení azylu, ve které uvedl, že Ukrajinu opustil 26. 12. 2002, protože měl velké problémy se svým bývalým švagrem (sestra stěžovatele se s ním rozvedla a odjela i se synem v roce 2001 do České republiky). Stěžovatel dále uvedl, že ve vlasti podnikal, měl stánek na tržnici, v listopadu 2002 za ním přišel bývalý švagr a chtěl sdělit adresu svého syna, stěžovatel odmítl

a bývalý švagr mu zdemoloval stánek. Stěžovatel incident nahlásil policii, která mu však nepomohla, bývalý švagr má mezi policisty své známé, od té doby se s ním stěžovatel nesetkal, ale věděl, že jej stále hledá. Stěžovatel v žádosti doslovně uvedl, že žádá o azyl kvůli legalizaci pobytu v České republice, že není, ani nikdo z rodiny, členem žádné politické strany, ani jiné organizace, a nikdy nebyl. V případě návratu na Ukrajinu se stěžovatel obával výhrůžek bývalého švagra. V pohovoru k žádosti o udělení azylu dne 9. 1. 2003 stěžovatel znovu popsal problémy, které měl ve vlasti se svým bývalým švagrem, a uvedl, že zničení stánku oznámil policii, která oznámení přijala a přislíbila, že se tím bude zabývat, do doby odjezdu stěžovatele z vlasti však policie nic neudělala. Stěžovatel se neobrátil na jiné složky policie nebo na nějaké jiné státní orgány, protože by to dle jeho názoru nemělo cenu, nepokusil se obrátit ani na nevládní organizace. Stěžovatel připustil, že ve vlasti neměl jiné potíže, než shora popsané, neměl problémy se státními orgány, policií, soudy či jinými státní institucemi, bezprostřední příčinou odchodu z vlasti bylo vyhrožování bývalého švagra, a že důvodem žádosti je i legalizace pobytu v České republice. Na závěr pohovoru byl stěžovatel seznámen se zprávami, které měl žalovaný správní orgán k dispozici (vyjmenovány na straně třetí protokolu o pohovoru ze dne 9. 1. 2003), byla mu dána možnost seznámit se s obsahem těchto zpráv a vyjádřit se k nim či ke způsobu jejich získání, popřípadě navrhnout jejich doplnění, čehož stěžovatel nevyužil.

Nejvyšší správní soud přezkoumal v rozsahu a v mezích kasační stížnosti napadený rozsudek Krajského soudu v Plzni a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle § 12 zákona o azylu se azyl udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je buď pronásledován za uplatňování politických práv a svobod a nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Žádost o udělení azylu lze zamítnout jako zjevně nedůvodnou v případech taxativně vymezených v ustanovení § 16 odst. 1 zákona o azylu. Podle § 16 odst. 1 písm. g) téhož zákona se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel neuvádí skutečnost svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 téhož zákona.

Stěžovatel v kasační stížnosti namítá nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky krajským soudem. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je vybrána nesprávná právní norma, popř. je sice vybrána správná právní norma, ale je nesprávně vyložena nebo aplikována. Právní otázkou, kterou se krajský soud v předcházejícím řízení zabýval, je otázka, zda skutečnosti, které stěžovatel v rámci řízení o udělení azylu uváděl, svědčí tomu, že by ve vlasti mohl být vystaven pronásledování ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu. Ze správního spisu jednoznačně vyplývá, že v rámci správního řízení o udělení azylu nevyšlo najevo, že by se stěžovatel ve státě původu musel důvodně obávat pronásledování za uplatňování politických práv a svobod nebo pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, neboť stěžovatel jako důvody pro udělení azylu uváděl toliko potíže, které měl ve vlasti se svým bývalým švagrem, tedy se soukromou osobou, a snahu legalizovat si v České republice pobyt. Co se týče stěžovatelova tvrzení v kasační stížnosti, že se ve vlasti obrátil o pomoc na státní orgány, které mu však nepomohly, a že jejich nečinnost se stala hlavním důvodem žádosti o azyl, toto tvrzení není totožné s tím, co stěžovatel uvedl v pohovoru k žádosti o udělení azylu dne 9. 1. 2003. V pohovoru stěžovatel sice uvedl, že jednání svého

bývalého švagra spočívající v tom, že mu zničil stánek, oznámil policii, ale zároveň přiznal, že na jiné státní orgány, včetně nadřízených orgánů policie, se neobrátil. Není tedy možné přesvědčivě tvrdit, že státní orgány ve vlasti odmítly stěžovateli pomoci. Navíc stěžovatel v rámci správního řízení o udělení azylu uvedl, že se státními orgány ve vlasti problémy neměl, a že bezprostřední pohnutkou odchodu z vlasti bylo vyhrožování ze strany soukromé osoby. Nejvyšší správní soudu konstatuje, že žalovaný zcela správně aplikoval ve věci ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, přičemž krajský soud správně projevil s jeho postupem souhlas. Vzhledem k uvedenému Nejvyšší správní soud neshledal stěžovatelem uplatněný důvod kasační stížnosti dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. oprávněným.

Co se týče námitek stěžovatele, že v jeho případě nebylo objektivně zkoumáno možné udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu, a že u něj existuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu, Nejvyšší správní soud konstatuje, že pokud je žádost o azyl zamítnuta správním orgánem jako zjevně nedůvodná dle ustanovení § 16 zákona o azylu, nelze současně rozhodovat o splnění podmínek dle § 12 zákona o azylu, neboť správní orgán rozhodl konečným způsobem ve věci, aniž by v řízení zjišťoval existenci některého ze zákonných důvodů pro udělení azylu. Pro rozhodování o udělení azylu z některého z důvodů předvídaných v ustanovení § 13 a § 14 zákona o azylu je však určující závěr o neexistenci důvodů pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu. Pokud tedy žádost stěžovatele o udělení azylu byla žalovaným zamítnuta jako zjevně nedůvodná dle ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) téhož zákona a žalovaný současně rozhodl o neudělení azylu dle ustanovení § 13 a § 14 téhož zákona, dostal se výrok o zamítnutí žádosti o udělení azylu do logického rozporu s výrokem o neudělení azylu podle § 13 a § 14 zákona o azylu. Tato skutečnost však nemá vliv na zákonnost rozhodnutí žalovaného správního orgánu. Stejně tak nezpůsobuje nezákonnost napadeného rozhodnutí skutečnost, že žalovaný správní orgán rozhodl ve věci o neexistenci překážek vycestování dle § 91 zákona o azylu, ačkoliv z ustanovení § 28 zákona o azylu (pokud bude rozhodnuto o neudělení nebo odnětí azylu, ministerstvo v rozhodnutí uvede, zde se na cizince vztahuje překážka vycestování) plyne, že výrok o překážce vycestování není obligatorní náležitostí rozhodnutí, kterým se rozhoduje o zamítnutí žádosti o udělení azylu jako zjevně nedůvodné.

Stěžovatel v podané kasační stížnosti výslovně uplatnil rovněž důvod dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., a to vadu řízení spočívající v tom, rozhodnutí žalovaného správního orgánu nevycházelo ze spolehlivě zjištěného stavu věci, žalovaný si neopatřil potřebné podklady pro rozhodnutí a neprovedl řádné hodnocení důkazů. Nejvyšší správní soud konstatuje, že žalovaný provedl ve věci řádné dokazování, když pro rozhodnutí si opatřil dostatek podkladů (vycházel především z tvrzení stěžovatele uváděných v žádosti o udělení azylu a v pohovoru k důvodům žádosti), na jejichž základě zjistil přesně a úplně skutkový stav věci, který rozebral v kontextu platné právní úpravy a dospěl k závěrům uvedeným v rozhodnutí. Rovněž krajský soud vycházel z dostatečných podkladů potřebných pro rozhodnutí, ve věci provedl řádné dokazování a dospěl ke stejným právním závěrům jako žalovaný. Nejvyšší správní soud přijaté závěry ve věci sdílí a v řízení neshledal vadu ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

V kasační stížnosti stěžovatel nově namítá, že stanovisko Ministerstva zahraničí České republiky k situaci na Ukrajině, ze kterého ve věci vycházel žalovaný, není zprávou aktuální. Z předloženého správního a soudního spisu ve věci však plyne, že v rámci řízení o udělení azylu (zejména při pohovoru k žádosti, kdy byl informován o zprávách, které má žalovaný k dispozici) stěžovatel citovanou skutečnost vůbec nezmínil, a nenamítal ji ani v rámci řízení o žalobě u krajského soudu. Jelikož Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 109 odst. 4

s. ř. s. nepřihlíží ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí, nelze k citované skutečnosti, uplatněné teprve v kasační stížnosti, přihlížet.

Na závěr Nejvyšší správní soud připomíná, že právní institut azylu nelze směšovat s instituty sloužícími k legalizaci pobytu cizinců na území České republiky, které jsou vymezeny například v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, v platném znění.

Vzhledem ke shora uvedenému Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou dle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s.

S přihlédnutím k ustanovení § 78b odst. 1 zákona o azylu, podle něhož se cizinci, který předloží doklad o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku, udělí na žádost vízum za účelem strpění pobytu, nerozhodoval Nejvyšší správní soud samostatně o žádosti o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný správní orgán měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. dubna 2006

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu

